

Dosarul nr. 2rac-208/21

Prima instanță: Judecătoria Bălți sediul Central (jud. S.Ghercavii)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. A.Gheorghieș, A.Toderaș, E. Bejenaru)

DECIZIE

26 mai 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecători

Tamara Chișca-Doneva
Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh
Nicolae Craiu

examinând recursul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Farmina”,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Societatea cu Răspundere Limitată „Farmina” împotriva Spitalului Clinic municipal Bălți privind încasarea datoriei, dobânzii de întârziere, penalității și a cheltuielilor de judecată, împotriva deciziei din 26 mai 2020 a Curții de Apel Bălți,

c o n s t a t ă :

La 31 iulie 2017, Societatea cu Răspundere Limitată „Farmina” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Spitalului Clinic municipal Bălți privind încasarea datoriei, dobânzii de întârziere, penalității și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că Societatea cu Răspundere Limitată „Farmina” în calitate de vânzător și Spitalul Clinic municipal Bălți în calitate de cumpărător au avut relații contractuale în temeiul cărora vânzătorul s-a obligat să vândă, iar cumpărătorul s-a obligat să cumpere produse medicale și cosmetice. Printre aceste contracte este și contractul nr. 220/1409/14/27 din 15 decembrie 2014.

Societatea cu Răspundere Limitată „Farmina” și-a onorat obligațiile contractuale corespunzător, livrând astfel marfa cumpărătorului în cantitatea, calitatea și în termenele convenite, iar cumpărătorul Spitalul Clinic Municipal Bălți a preluat marfa livrată, însă nu a efectuat plata pentru aceasta în termen, așa precum este stipulat în contractele semnate și facturile fiscale care confirmă faptul recepționării.

În acest sens a înaintat debitorului reclamații, printre care și reclamația nr. 18/17 din 30 martie 2017, prin care a fost preîntâmpinat despre calcularea penalității de întârziere din suma restantă pentru fiecare zi de întârziere, potrivit contractului semnat.

Conform contractelor de achiziții publice, dacă cumpărătorul nu plătește la scadență, va suporta penalități de întârziere în mărime de 0,1% din valoarea plăților restante, pentru fiecare zi de întârziere.

La momentul depunerii acțiunii, cerințele înaintate către debitor nu au fost satisfăcute.

Astfel, cumpărătorul nu a achitat marfa livrată conform facturilor fiscale, datoria de bază totală restantă și neachitată de către debitor până în prezent constituie suma de 48 921,26 de lei.

În urma calculelor efectuate și anume, rata de bază a Băncii Naționale a Moldovei pe perioada întârzierii, plus 9 % prevăzute la art. 619 alin. (2) Cod civil, raportate la suma datoriei de bază nerambursate de debitor, calculate pentru fiecare zi de întârziere pe întreaga perioadă de întârziere, rezultă o sumă totală a dobânzii de întârziere în mărime de 86 804,86 de lei.

A solicitat Societatea cu Răspundere Limitată „Farmina” admiterea acțiunii, încasarea din contul Spitalului Clinic municipal Bălți a sumei în mărime totală de 173 421,28 de lei formată din datoria de bază 48 921,26 de lei, 86 804,86 de lei dobânda de întârziere; 37 695,16 de lei penalitate și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 6 iunie 2018 a Judecătorei Bălți sediul Central, acțiunea a fost respinsă.

Prin decizia din 26 mai 2020 a Curții de Apel Bălți a fost respins apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Farmina” și s-a menținut hotărârea din 6 iunie 2018 a Judecătorei Bălți sediul Central.

La 13 august 2020, Societatea cu Răspundere Limitată „Farmina” a declarat recurs împotriva deciziei din 26 mai 2020 a Curții de Apel Bălți.

În susținerea cererii de recurs a indicat că instanța de fond și cea de apel au apreciat greșit probele prezentate.

Mijloacele bănești transferate la contul executorului judecătoresc, au destinația plății încasarea datoriei conform titlului executoriu, motiv din care această sumă nu poate fi atribuită la decontările reciproce.

Spitalului Clinic municipal Bălți a reflectat greșit în registrele sale contabile suma de 48 921,26 de lei ca fiind prețul pentru marfa livrată în baza contractului de achiziții publice și nu a reflectat suma dată ca fiind achitată întru executarea titlului executoriu. Aceste date nu au fost corect corelate cu datele contabile ale Întreprinderii de Stat „Farmacia 419”, a cărui succesori în drepturi este.

A relatat că, raportul de expertiză judiciară nr. 313-322 din 19 februarie 2020 a fost apreciat greșit, deoarece în acesta se indică clar că Spitalului Clinic municipal Bălți are o datorie față de Societatea cu Răspundere Limitată „Farmina”.

A solicitat Societatea cu Răspundere Limitată „Farmina” admiterea cererii de recurs, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

După parvenirea cauzei în Curtea Supremă de Justiție, la data de 9 septembrie 2020, în adresa intimatului Spitalului Clinic municipal Bălți a fost expediată copia cererii de recurs depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Farmina”, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

Până la data stabilită pentru examinarea recursului, în adresa Curții Supreme de Justiție nu a parvenit referința prin care intimatul să-și expună poziția față de

temeiurile invocate în recurs.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Bălți a pronunțat decizia contestată la 26 mai 2020, care a fost expediată prin intermediul oficiului poștal în adresa participanților la proces la data de 16 iunie 2020 și a fost recepționată de către Societatea cu Răspundere Limitată „Farmina” la data de 22 iunie 2020 (vol.II, f.d.104).

Astfel, calea de atac în ordine de recurs a fost demarată de către Societatea cu Răspundere Limitată „Farmina”, prin intermediul oficiului poștal la data de 13 august 2020, în interiorul termenului legal.

Prin încheierea din 31 martie 2021 a Curții Supreme de Justiție, cererea dedusă judecării s-a considerat admisibilă pentru a fi examinată în fond.

În conformitate cu art. 441 Cod de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

În conformitate cu art. 444 Cod de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces. Completul din 5 judecători decide asupra oportunității invitării tuturor participanților sau a reprezentanților acestora pentru a se pronunța cu privire la problemele de legalitate invocate în cererea de recurs.

Verificând argumentele invocate în recurs, pe baza materialelor din dosar, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție a ajuns la concluzia de a respinge recursul și de a menține decizia din 26 mai 2020 a Curții de Apel Bălți, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și, după caz, hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

Din materialele cauzei rezultă că, între Societatea cu Răspundere Limitată „Farmina” în calitate de vânzător și Spitalul Clinic municipal Bălți în calitate de cumpărător au avut relații contractuale în temeiul cărora vânzătorul s-a obligat să vândă, iar cumpărătorul s-a obligat să cumpere produse medicale și cosmetice.

Societatea cu Răspundere Limitată „Farmina” onorându-și obligațiunile contractuale a livrat marfa în cantitatea, calitatea și în termenele convenite, iar cumpărătorul Spitalul Clinic Municipal Bălți a preluat marfa livrată.

Deoarece după cum a fost invocat de reclamantă în acțiune, spitalul nu a efectuat plata în termenul stabilit, motiv din care Societatea cu Răspundere Limitată „Farmina” a înaintat mai multe reclamații prin care a informat despre calcularea penalității de întârziere din suma restantă pentru fiecare zi de întârziere, însă fără careva rezultate, motiv din care prin prezenta cerere de chemare în judecată a solicitat încasarea din contul Spitalului Clinic municipal Bălți a sumei în mărime totală de 173 421,28 de lei formată din datoria de bază 48 921,26 de lei, 86 804,86 de lei dobânda de întârziere; 37 695,16 de lei penalitate și încasarea cheltuielilor de judecată.

Fiind investită cu examinarea prezentei cauze, Judecătoria Bălți sediul Central, prin hotărârea din 6 iunie 2018 a respins acțiunea înaintată de Societatea cu Răspundere Limitată „Farmina”.

Examinând cauza în ordine de apel, prin decizia din 26 mai 2020, Curtea de Apel Bălți a respins apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Farmina” și a menținut hotărârea din 6 iunie 2018 a Judecătoriei Bălți sediul Central.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, analizând situația de fapt din speța dată, în raport cu probele anexate la dosar, prin prisma normelor de drept material pertinente speței, menționează că instanțele ierarhic inferioare corect au constatat netemeinicia acțiunii și au dispus respingerea acesteia.

Instanța de fond și cea de apel corect au reținut că, Societatea cu Răspundere Limitată „Farmina” nu a prezentat probe pertinente și concludente în susținerea poziției sale precum că Spitalul Clinic municipal Bălți avea obligațiunea de restituire a datoriei în sumă de 48 921,26 de lei. Or, la materialele cauzei nu au fost prezentate careva facturi fiscale în acest sens, iar actul de verificare a datoriilor este semnat în mod unilateral.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție notează că, într-adevăr între Societatea cu Răspundere Limitată „Farmina” și Spitalul Clinic municipal Bălți au existat relații contractuale și au fost încheiate mai multe contracte de achiziții publice.

În recurs, Societatea cu Răspundere Limitată „Farmina” a indicat că datoria reiese din contractul nr. 220/1409/14/27 din 15 decembrie 2014, în temeiul căruia a livrat marfa în cantitatea, calitatea și în termenele convenite, iar Spitalul Clinic municipal Bălți nu a efectuat plata în termen conform contractului și a facturilor fiscale care confirmă recepționarea mărfii. La fel s-a menționat că, instanța de apel a dat o apreciere greșită Raportului de expertiză judiciară nr. 313-322 din 19 februarie 2020, în care s-a confirmat existența datoriei în sumă de 48 921,26 de lei.

Aceste argumente nu pot fi reținute deoarece conform pct. 2.2 din contractul de achiziții publice, documentația de însoțire a bunurilor include factura fiscală în două exemplare care trebuie să fie prezentată cumpărătorului împreună cu bunul. Documente justificative, facturi fiscale ce ar confirma livrarea de mărfuri în baza contractului de achiziții publice din nr. 220/1409/14/27 din 15 decembrie 2014, reclamanta Societatea cu Răspundere Limitată „Farmina” nu a prezentat.

La rândul său, din actele și lucrările cauzei rezultă cert că, suma de 48 921,26 de lei, a fost dispusă spre încasare, într-un alt litigiu prin hotărârea nr. 2e-385/2013 din 25 septembrie 2013 a Judecătoriei Bălți, potrivit căreia a fost încasat de la Spitalul Clinic municipal Bălți în beneficiul Societății cu Răspundere Limitată „Farmina” datoria în sumă de 48 921,26 de lei, dobânda de întârziere în sumă de 16 535,46 de lei, penalitatea în sumă de 8 903,67 de lei și cheltuielile de judecată în mărime de 2 230,81 de lei, iar în total suma de 76 591,20 (vol. I, f.d.151).

Iar, prin ordinul incaso din 12 februarie 2014, Spitalului Clinic municipal Bălți a achitat la contul executorului judecătoresc Niculița Diana suma de 76 591,20 de lei, conform titlului executoriu nr. 2e-385/2013 din 25 septembrie 2013 (vol. I, f.d 152).

Totodată, potrivit concluziei Raportului de expertiză judiciară nr. 313-322 din 19 februarie 2020, Spitalul Clinic municipal Bălți nu a reflectat în evidența contabilă datoria în sumă de 48 921,26 de lei și nu a transferat aceste mijloace bănești către Societatea cu Răspundere Limitată „Farmina”.

Concomitent, s-a indicat că la situația de 31 decembrie 2014 creanțele Societății cu Răspundere Limitată „Farmina” față de Spitalul Clinic municipal Bălți constituie suma de 229 773,14 lei. Iar, mijloacele bănești transferate în sumă de 76 591,20 de lei, conform ordinului incaso nr. 9 din 11 februarie 2019 la contul executorului judecătoresc Niculița Diana, cu destinația plății încasarea datoriei conform titlului executoriu nr. 2e-385/2013 din 25 septembrie 2013, nu pot fi atribuite la achitățile reciproce (vol.II, f.d.74-75).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție apreciază critic concluziile din Raportului de expertiză judiciară nr. 313-322 din 19 februarie 2020, deoarece datoria de 48 921,26 de lei ar fi apărut în rezultatul deținerii incorecte a evidenței contabile de către Spitalului Clinic municipal Bălți și nicidecum nu s-a constatat că această datorie ar fi apărut în urma livrării mărfurilor în temeiul contractului de achiziții publice din nr. 220/1409/14/27 din 15 decembrie 2014, după cum a invocat Societatea cu Răspundere Limitată „Farmina”.

Așadar, Societatea cu Răspundere Limitată „Farmina” la examinarea cauzei în prima instanță, în instanța de apel și cum a invocat în instanța de recurs, nu a demonstrat că într-adevăr datoria pretinsă a fi încasată în prezentul litigiu în mărime de 48 921,26 de lei, rezultă dintr-un alt contract de achiziții publice încheiat între părțile litigante și este o altă datorie decât creanța în sumă de 48 921,26 de lei care deja a fost încasată la examinarea litigiului anterior prin hotărârea nr. 2e-385/2013 din 25 septembrie 2013 a Judecătoriei Bălți.

Faptul că Societatea cu Răspundere Limitată „Farmina” a încasat de la Spitalul Clinic municipal Bălți datoria de 48 921,26 de lei prin hotărâre judecătorească, care a fost executată prin intermediul executorului judecătoresc Niculița Diana conform titlului executoriu nr. 2e-385/2013 din 25 septembrie 2013, iar această operațiune nu a fost atribuită la achitățile reciproce, nu denotă și nu poate constitui temei de a dispune în mod repetat încasarea aceleiași datorii în mărime de 48 921,26 de lei, care deja după cum a fost menționat a fost încasată, inclusiv dobânda și penalitatea la această sumă.

De asemenea, în motivarea Raportului de expertiză judiciară nr. 313-322 din 19 februarie 2020, expertul judiciar a constatat că înregistrările din evidența contabilă a Societății cu Răspundere Limitată „Farmina” cu Întreprinderea de Stat „Farmacia nr. 419”, denotă faptul că creanța în sumă de 48 921,26 de lei a fost achitată pe parcursul anului 2014 (vol. II, f.d.71).

Societatea cu Răspundere Limitată „Farmina” nu a probat faptul existenței datoriei prin probe certe și concludente în susținerea pretențiilor invocate și anume că, datoria în mărime de 48 921,26 de lei solicitată spre încasare rezultă din livrarea altor produse medicale și cosmetice, dar nicidecum nu este aceeași datorie în mărime de 48 921,26 de lei care a fost încasată prin hotărârea din 25 septembrie 2013 a Judecătoriei Bălți.

În consecință, Colegiul lărgit conchide că instanțele ierarhic inferioare corect au concluzionat asupra netemeinicii acțiunii, rezultând din probele administrate, în raport cu circumstanțele cauzei și normele de drept material și procedural aplicabile litigiului dedus judecății, iar argumentele invocate de recurent nu pot fi reținute, deoarece alegațiile esențiale pentru soluționarea corectă a litigiului au fost apreciate

în raport cu normele de drept aplicabile speței, în corelare cu circumstanțele cauzei și suportul probatoriu prezentat în acest sens.

Urmare a celor indicate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră neîntemeiate afirmațiile recurentului precum că instanța de apel a dat o apreciere greșită materialului probator și nu a luat în calcul argumentele și explicațiile invocate.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere faptul că, decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe sunt întemeiate și legale, iar argumentele invocate de către Societatea cu Răspundere Limitată „Farmina” sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe.

Având în vedere cele expuse și în conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) alin. (3) și alin. (4) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Farmina”.

Se menține decizia din 26 mai 2020 a Curții de Apel Bălți și hotărârea din 6 iunie 2018 a Judecătoriei Bălți sediul Central, emisă în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Societatea cu Răspundere Limitată „Farmina” împotriva Spitalului Clinic municipal Bălți privind încasarea datoriei, dobânzii de întârziere, penalității și a cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,

Judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Maria Ghervas

Nina Vascan

Victor Burduh

Nicolae Craiu